

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2024
1/11

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Balliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Yunusova X.E. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., dots.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2024

MUNDARIJA

Tarix

Almanov Q. Jizzax vohasi Rossiya imperiyasi egallagandan so'ng o'rganilish tarixshunosligi.....	4
Dadamirzayeva G. Sovet davlati qurilishi sharoitida kooperatsiyalarning shakllanishi	7
Junayev Z. Buxoro Xalq Sovet respublikasida siyosiy va jamoat tashkilotlarining faoliyati	10
Karimov Z. Amudaryo so'l sohili madaniy-xo'jalik mikrovohalari rivojlanishi (mil. avv IV – milodiy IV asrlar).....	13
Matyakubov X. Neolit davri tarixi tarixshunosligi masalasi: Joytun hamda Kaltaminor madaniyatlarini asosida.....	16
Maxkamova R. Ikkinchi jahon urushi davrida Toshkent shahri va Toshkent viloyatidagi ayollarning front ortidagi jasoratlari	19
Maxmudov A. O'zbekistonda turizm taraqqiyotida Farg'ona vodiysi pichoqchilik markazlari tutgan o'rni	22
Museyibzoda J. International organizations as instruments for building state image: the case of Uzbekistan	25
Muxamedov Y. G'arbiy Turk xoqonligi va Vizantiya o'rtasidagi diplomatik munosabatlar	28
Pirimqulov J. Toshkentlik jadid namoyondalarining ilmiy faoliyati.....	31
Ro'ziboyev F. XIX asr oxirida Turkiston bozorlarida tartib-intizom nazorati	34
Ro'ziyeva M. Surxon vohasi lo'lilarining hududiy joylashuvi	37
Siddiqova S. G'iyosiddin Xondamir asarlari tarixshunosligi	40
Tursunova G. Rossiya imperiyasining Sirdaryo viloyatidagi tibbiyot tizimidagi siyosati	43
Xaydarov G'. Xorijiy investitsiya – rivojlanish omili	46

Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik

Abdullayeva K. Umumta'lim maktablarida ta'lim sifatini baholash tizimi.....	49
Abduraufov J. "Smart power"(Aqlli kuch) konsepsiyasini amalga oshirish mexanizm va texnologiyalari	51
Aliyev A. Sanoat korxonalarini innovatsion salohiyatini rivojlantirish mexanizmini takomillashtirish(neft-gaz korxonalarini misolida).....	54
Arabov B. Korrupsiyaga qarshi kurashda Markaziy Osiyo davlatlarining hamkorlik istiqbollari	56
Arzikulov D. Voyaga yetmaganlar o'rtasida huquqbuzarliklar profilaktikasining psixologik jihatlari	58
Aripov A. Zamonaviy jamiyat va korrupsiyaning ijtimoiy-falsafiy tahlili.....	61
Aripova U. Tanqidiy va mantiqiy fikrlashni rivojlantirishning tarixiy taraqqiyot bosqichlari.....	64
Asqarova M. Ta'lim jarayonida xalqaro baholash dasturlaridan foydalanishning mazmuni	66
Ataxanova L. Kasbiy kuyish sindromi mohiyati va rivojlanish bosqichlari to'g'risida psixolog olimlar izlanishlari	68
Axrarova Z. Jadid ma'rifatparvarligining o'ziga xos jihatlari.....	71
Axrarova S. Yangi O'zbekistonda ayollar faolligini oshirishda berilayotgan imkoniyatlar	73
Bobonazarova S. Talabalarni akmeologik-ijodiy faoliyatga tayyorlashda kompetensiyaviy yondashuv	76
Bo'riyev S. Investitsion loyihalarda samaradorlikni oshirish yo'nalishlari.....	78
Vaxabova G. Estetik tafakkurning mohiyati va uning pedagogik jarayondagi o'rni	80
Djumanazarova Z. Социально-философские проблемы развития чувства патриотизма у студенческой молодежи	82
Djumaniyozova M. Ta'lim jarayonida talabalar qadriyat yo'nalganligini o'rganish.....	85
Jobborov F. Maktabda kimyo fanida ta'lim jarayonida modellardan foydalanish tajribasi.....	88
Jumanazarov S. Globallashtirish sharoitida yoshlarni tarbiyalash muammolari	91
Jo'rayeva S. Tanqidiy fikrlash ko'nikmalarining talabalar yozuv kompetensiyalarini shakllantirishdagi o'rni va dolzarbligi.....	94
Jo'raqo'ziyev B. Ijtimoiy jamiyat qurish tushunchasining mazmun-mohiyati.....	96
Zaripova D. "Digital technologies: how a university's website and brand shapes its reputation and ranking"	99
Iminjanov M., Qodirov M. Jangovar vaziyatlarda ob-havo o'zgarishlariga qarab orientirlanish (mo'ljallash)	102
Ishankulova G. Oilaviy munosabatlarda nizoli holatlarni bartaraf etish va gender tenglikni ta'minlash masalalari	105
Karimov B. Talabalarida meyoriy-metrologik kompetensiyalarni shakllantirishda integrativ yondashuv imkoniyatlari	108
Karimov B. Jismoniy tarbiya va sog'lom turmush tarzini ta'lim tizimida shakllantirish usullari.....	110
Kulmatov B. Adabiyotlar bilan ishlash va statistik materiallarni rasmiylashtirish	113
Kaxarova D. Bo'lajak o'qituvchilarni inklyuziv ta'limga tayyorlashda kompetensiyaviy yondashuv asoslari	116
Mamatov M. Yangi O'zbekiston zamonaviy yoshlarining ma'naviy qiyofasi va uni takomillashtirishning tamoyillari	119
Mamatxanova N. O'qituvchining kasbiy tayyorgarligida ijtimoiy-pedagogik faoliyatning o'rni	121
Miraxmedova H. Роль текста в обучении языку специальности	124
Mirzaakhmedov K. Legitimation of political power: conceptual approaches	126
Mullaboyeva N. G'arb psixologiyasida yolg'izlik hissining falsafiy-psixologik xususiyatlari	129
Mo'minov A. Malakali burchak o'yinchilarning hujumdagi texnik harakatlarini tahlil qilish.....	132
Muratova F. Talabalik pozitsiyasini shakllanishida shaxsiy va kasbiy sifatlarining o'zaro bog'liqligi tahlili	135
Muxammadiyev Q. Uzlaksiz ta'limda kasb-hunarga oid tushunchalarni tizimlashtirish masalalari	138
Nasimdjanova M. Akkulturasiya strategiyalari va uning xususiyatlari.....	141
Nizomova O. Mahabxorat dostonida antropologik va ijtimoiy-falsafiy masalalar	144
Normatova N., Bolbekova U. Ingliz tilini o'qitish va o'rganish jarayonidagi muammolar va ularning yechimlari	146
Normo'minova N. Nazariy va empirik bilimlar rivojida bashorat o'rni va ushbu jarayondagi ahamiyati.....	149
Nurmatov A. O'smirlarda ijtimoiy tarmoqlardagi yolg'on axborotlarni qabul qilishni belgilovchi psixologik indikatorlar	152
Nurov O'. Muhandislik yo'nalishi talabalariga mutaxassislik fanlarini raqamli texnologiyalar muhitida o'qitishning metodik ta'minotini ishlab chiqishni takomillashtirish	155
Ochilova F. Роль социально-гигиенического воспитания и профилактики вредных привычек у студенческой молодежи	157
Parpiyeva J. Sportning Regbi-7 turi bo'yicha Tokio-2020 (Yaponiya) va Parij-2024 (Fransiya)da bo'lib o'tgan yozgi Olimpiada o'yinlari tahlili	160
Rajapova A. Astronomik kuzatishlarni tashkil etishni takomillashtirish metod va usullari	163
Raxmanov A. Tasavvuf falsafasida komil inson mezonlari masalasi	165
Ro'ziboeva Z. Vizual faoliyat orqali maktabgacha ta'lim muassasalari tarbiyalanuvchilarining manaviy-axloqiy sifatlarini shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari.....	168
Ruzmanova D. O'zbekistonda maktabgacha ta'lim tashkilotlarining hududiy tashkil etilishi	171
Saidkulov N. Yangi O'zbekistonda Uchinchi Rennans poydevorini yaratishda inson kapitalining o'rni	174
Saidova G. The role of using web 2.0 technologies during the written translation.....	177
Salimova S., Avezova M. Инновационные подходы к преподаванию биологии посредством инклюзивного образования	179
Sarayev V. Imom Faxriddin Roziyning "Nafs va ruh kitobi va ular quvvatining sharhi" asaridagi ruh masalalarining yoritilishi	182
Sarsenbaev D. The role of studying nonverbal gestures to develop communicative competence of pe students	185
Sultonov O. Yoshlarda mas'uliyat hissi rivojlanishining ijtimoiy asoslari va rivojlanish bosqichlari.....	189
Tojimatova M. Nofilologik yo'nalishlarda ingliz tilida talabalar qadriyat yo'nalganligini o'rganish masalalari	191
Toshniyazov U. Oliy ta'limda ratsional fikrlash an'anasining roli va muammolari	194

Toshov X. Manipulyativ argumentatsiya mexanizmlarining formal va noformal mantiq paradigmlaridagi talqinlari	196
To'laganova N. O'smir qizlarda kreativ tadbirkorlik sifatlarini rivojlantirishning ahamiyatli jihatlari	199
Tursunpo'latov A. Tibbiy madaniyat tushunchasi va uning ijtimoiy-falsafiy ahamiyati	202
To'xtasinov B. "Inson-jamiyat-davlat" tizimining nazariy-metodologik va falsafiy asoslari	205
Umirova N. Oliy ta'limda talabalarni mustaqil dunyoqarashini kengaytirishda xorijiy o'quv dasturlaridan foydalanishning ahamiyati	208
Urazbayeva Y. Kasb-hunar maktab o'quvchilarining ta'lim olishga bo'lgan motivatsiyasining eksperimental talqini	211
Файзуллаева И. Искусственный интеллект: проблемы и перспективы	213
Xasanov A. Olimpiya va paralimpiya sport turlariga tayyorlash markazlarida sport ta'lim sifatini oshirish uslubi	216
Khodjakulova N. A bibliometric review of wos articles on enhancing critical listening skills	219
Xojiyev T. Inson modernizatsiyasi – Xitoy jamiyatini yanada rivojlantirishning asosiy sharti	222
Xolmatova M. Bo'lajak pedagoglarda raqamli kompetentsiyalarni rivojlantirish ilmiy-pedagogik muammo sifatida	225
Xudaynazarov S., Jamalova N. Jamiyat taraqqiyotida ma'naviyatning o'rni	228
Hamidov F. Methods of using cat during teaching simultaneous interpretation	231
Shukurov A. Loyihaviy-axborot yondashuvi sharoitlarida oliy ta'lim talabalarini o'qitishning uslubiy tizimini shakllantirish	234
Shukurov E. Davlat boshqaruvida "Elektron hukumat"ning bugungi kundagi ahamiyati	237
Shukurova D. Inklyuziv ta'lim samaradorligini baholash mezonlari	240
Eryigitova L. Ijtimoiy gerontologiyaning dolzarb masalalari	242
Ermatova S. Bo'lajak folklor ijrochilarining aktyorlik ko'nikamsini rivojlantirishda xalq ijodi namunalaridan foydalanish usullari	245
Eshbayeva Z. Talabalarni nazariy mexanikaga oid kompetentligini rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning imkoniyatlari	247
Eshchanova N. Psixosomatik kasalliklar va ularning inson ruhiy olamiga ta'siri	249
Yuldashva M. Jamiyat hayotini modernizatsiyalashda milliy mafkuraning funksional jihatlari	251
Yusupov A., Ergashev J. Axborot-dizayn texnologiyalari yordamida kasb-hunar maktabi o'quvchilarining kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish haqida	254
Yusupov B. Aholi xaritalarining statistik manbalari va mazmuni haqida	257
Filologiya	
Avazov N. Jadid adiblarining millat va milliyat haqidagi qarashlari	259
Alimbekova M. Fitrat korpusi matnlarini yarimavtomat teglash	262
Alqarov N. Migratsiya davri va german tillarining tarqalishi	265
Allayarova Z. Importance of songs in teaching english vocabulary to young learners	268
Ахунбабаева Н., Саидова М. Сравнительно-прагматические принципы и задачи художественного перевода текста	270
Bazarova Z. Badiiy asardagi personaj til shaxsi sifatida	272
Begimova M. Ingliz tili o'quv metodik terminlarini tizimlashtirish va lug'at yaratish tamoyili masalalari	275
Begmatova R. Nemiszabon so'zlovchilar nutqiy muloqotida kooperatsiyani ta'minlashda qiziqishni namoyon etish taktikasining ahamiyati	278
Djalilova Z. Barak Obama nutqida konseptual metafora	280
Dushayeva U. Komparativ frazeologizmlarda "fe'lli" tipdagi gaplarning qo'llanishi va ularda semantik subyektlarning ifodalanishi ..	283
Yodgorov U. O'zbek tili korpusi asosida frazeologik birliklar ma'lumotlar bazasini shakllantirish	286
Iskandarova O. Parallel korpusda ruscha-o'zbekcha tarjima birliklarining lingvomadaniy xoslanishi	290
Ismoilova D. Til va madaniyatning o'zaro ta'siri	293
Ishanjanova M. Memuar asarlar tarjimasini tanqidiy matnini yaratish tamoyillari	295
Kadirbekova D. Assessing esp learners: principles, strategies, and practical approaches	298
Karimova Y. Alisher Navoiy poetik tafakkurining o'ziga xosligi	301
Qurbonov A. "Yusuf va Zulayxo": mavzu va kompozitsion o'ziga xoslik	303
Мажидова Х. Лексическая типология и её место в исследовании терминосистемы	306
Mamajonova N. Ilmiy, tarixiy va badiiy asarlarda milliy sportga oid atamalarning ifodalanishi	309
Mirzaliyeva N. Abdulla Qahhor va Xemenguey hikoyalari qahramonlarining o'ziga xos jihatlari	312
Navruzova X. Qo'shma gaplarni nutqiy ko'nikmalar yordamida o'qitishning tajribaviy tadqiqi	315
Niyazova M. O'lmas Umarbekov va Gyote sentimental	318
Saidova L. Turli tizimli tillarda kiyim-kechak komponentli frazeologizmlarning o'ziga xos xususiyatlari	322
Saparniyazov O. Mark Tven va Muqimiy adabiy manzaralarining qiyosiy tahlili	325
Sulaymonova O'. Intertekstuallikning umumiy ko'rinishi	328
Talipova A. Nurali Qobulning «Dunyotepaning devi» hikoyasida mifik obrazlar	331
Tashtemirova Z., Izbayeva N. Социолингвистическая и лингвистическая картина многоязычия в Узбекистане	333
Турдалиев Д. Драконы в мифологии и литературе: трансформация символов от древних легенд до современности	336
Ubaydullayeva Z. Lingvokulturologiyada hissiyotlarning noverbal ifodalanishi	339
Uralova N. Jahon va rus tilshunosligida gastronomik frazeologizmlarning o'rganilishi	341
Xajiboyev K. "Daryosini yo'qotgan qirg'oq" romanida folklor an'analari	344
Tsoy A. О когнитивных механизмах реализации категории образа автора в художественном тексте	346
Sharafutdinova D., Axmedova M. Ingliz tilida "kechirimlilik/uzr" konsepti: leksikografik va sotsiolingvistik tahlil	349
Shoniyozov M. Maxtumquli va Qo'qon adabiy muhiti	352
Erdanova Z. Antroposentriзм – olamni lisoniy anglash omilidir	355
Esanov A. Psixolingvistik fani nimani o'rganadi yoxud inson psixologiyasini til orqali aniqlash mumkinmi?	357
Eshpulatova O'. Dante Algerining Ilohiy komediya asaridagi metafora va allegoriyalar bo'yicha oldingi tadqiqotlar	360
Yuldashva H. Komillik sari yurish mas'uliyati	363
Yunusova D. Holli birikmalarda metaforalarning ifodalanishi (Shavkat Rahmon she'rlari misolida)	366
Yusupaliyeva Sh. Methods of integrating communicative competence offoreign language learners for specific purposes in higher educational institutions	368